

UDG

HUMANISTICKE STUDIJE

BEZBJEDNOST

LIBERALIZAM I SOCIJALIZAM

-SEMINARSKI RAD-

SADRZAJ :

Liberalizam.....	3
Elementi liberalizma.....	3
Tipovi liberalizma.....	5
Kantova liberalna republika.....	7
Socijalizam.....	7
Elementi socijalizma.....	8
Tipovi socijalizma.....	10
Prudon I socijalizam.....	11
Marks I socijalizam.....	12
Bernstajn I demokratski socijalizam.....	13
Literatura.....	14

LIBERALIZAM

Liberalizam je ideologija nastala u 18. vijeku, po nekima još ranije, u vrijeme humanizma i renesanse. Ona je bila pokretač velikih liberalnih revolucija u drugoj polovini 18. vijeka u Francuskoj i SAD-u. Izraz liberalizam se javlja početkom 19. vijeka u Španiji kod protivnika apsolutizma. Oni su kao uzor iskoristili ustav u Francuskoj 1791. godine i donijeli ustav u Španiji 1812. godine.

Josif Džon Lok je u svojim djelima naveo dvije fundamentalne liberalne ideje: ekonomska sloboda, pravo na posjedovanje i korišćenje imovine i druga intelektualna sloboda. Adam Smith smatra da je najbolja i najuspješnija ona država koja dozvoljava svojim pojedincima da izvršavaju svoje lične akcije.

Liberalizam je ideologija zasnovana na zaštiti ličnih sloboda i shvatanjem da je osnovna uloga države da zaštiti te slobode. Liberali sve podređuju privatnom vlasništvu i ekonomskoj slobodi pojedinca, a i intelektualnoj. Oni smatraju da će ekonomija biti najuspješnija ako svi budu imali pravo na posjedovanje i korišćenje imovine, zatim ako se ekonomija karakterise slobodnim tržištem i ako je uloga države samo da obezbijedi sigurnost od spoljasnih prijetnji. Ta uloga države se ukratko može opisati jednim Lockovim nazivom – "noćni čuvar". Prema tome, država ima ulogu da zaštiti privatno vlasništvo i teritoriju od spoljasnje opasnosti, dok nema regulatornu ulogu ekonomije niti ima pravo da pokušava da promijeni ekonomski tok. Pristalice liberalizma su gotovo uvijek suprotstavljene totalitarnim, a često i kolektivističkim rezimima (fasizmu, komunizmu).

ELEMENTI LIBERALIZMA

Sloboda

Sloboda je osnovno polazište i element liberalizma. Kako kaže John Locke "liberal je čovjek koji vjeruje u slobodu". Sloboda se shvata kao odsustvo spoljasnje prisile (negativna sloboda) i kao mogućnost pojedinca da sam oblikuje svoje ciljeve na osnovu svojih interesa i saznanja.

Tolerancija

Liberalno mišljenje o toleranciji se razvilo iz učenja o vjerskoj toleranciji i dužnosti države da štiti pravo svih na slobodno izražavanje vjere. Tolerancija je proširena na toleranciju različitih mišljenja i na druge oblasti života. Ali da bi postojala tolerancija postoje uslovi: da se postuju sloboda i jednakost od strane svih građana.

Jednakost

Liberalizam prvo ističe pravnu jednakost, tj. da svi imaju jednak pravni status i da se u jednakim

slučajevima postupa jednako. Takođe zastupa političku jednakost,tj. da svi punoljetni građani imaju jednako pravo učešća u političkom životu. Liberalizam podržava I određeni tip socijalne jednakosti,mogućnosti čovjeka da nezavisno o svom socijalnom položaju razvije sposobnosti,tj. pravo jednakih šansi.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com